הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר זמנים

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות שופר וסוכה ולולב

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות שופר וסוכה ולולב

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-שופר-וסוכה-ולולב/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ג 4
הלכה ה 4
פרק ב 5
הלכה ד 5
פרק ז 7
הלכה יא 7
פרק ח 9
הלכה א 9

פרק א

הלכה ג

לפיכך המודר הנאה משופר וכו'. עיין מ"ש הרב שער המלך בדין שלפנינו ע"ד הרשב"א ז"ל הן אמת שלתירוץ הרשב"א שכתב דהיינו טעמא דלא שרינן בהנאת תשמישך עלי משום מצוות לאו ליהנות ניתנו משום דאינו מחוייב להקים זרע מזאת האשה דאפשר לו באשה אחרת קשה שהרי המודר הנאה מחבירו מותר לתקוע לו תקיעת מצוה אע"ג דאפשר לו לשמוע מאיש אחר ואפ"ה שרינן מטעמא דמצות לאו ליהנות ניתנו ואולי דס"ל דטעמא דמודר הנאה מחבירו לאו היינו משום מצוות לאו ליהנות ניתנו וכמ"ש רש"י אלא דס"ל דהיינו טעמא משום דסתם מודר הנאה מחבירו אין דעתו על דבר מצוה כמ"ש התוס' ד"ה המודר הנאה וכו' יעו"ש.

ואנכי הרואה דהרשב"א גופיה בח"ד הנדפס מחדש סי' פ"ב דס"ל דטעמא הוא משום מצוות לאו ליהנות נתנו וכדברי רש"י ז"ל (אמר הבן ועיין בתשובת הרשב"א חלק א' סי' תשמ"ו שנשאל במודר הנאה מחבירו ונתן לו לולב לצאת בו על מנת שיחזירהו אי שייך בכי הא מצוות לאו ליהנות נתנו והשיב דביום שני ודאי יוצא דמצוות לאו ליהנות נתנו אבל ביום ראשון לא יצא דהא בעי ולקחתם לכם משלכם ולא בשל איסורי הנאה וכו' יעו"ש הרי דקא סבר הרשב"א דהטעם הוא משום מצוות לאו ליהנות נתנו ולא מטעם דסתם מודר הנאה אין דעתו על דבר מצוה דאי אמרת הכי לאו הוה ליה למינקט משום מצוות לאו ליהנות נתנו כי אם משום דאין דעתו אלא לדבר הרשות ולא לדבר מצוה. ומהתימה להרב שער המלך איך לא הביט בתשובות הלזו דמתבאר שלא כדבריו וק"ל).

הלכה ה

סתמו במינו אם נשתייר רובו [שלם] ולא עיכבו הנקבים שנסתמו את התקיעה הרי זה כשר. כתב הרב המגיד ז"ל דדעת רבינו הוא דג' בעינן וכו' והר"ן בפ' ראוהו בי"ד הוכיח סברא זאת מדשקיל וטרי ר' יוחנן אליבא דר' נתן לומר והוא שנשתייר רובו והוא דנפחת רובו וכו' אלמא כוותיה ס"ל דמכשר במינו ואילו ר"י ס"ל הלכה כסתם משנה ותנן אם מעכב את התקיעה פסולה ולא חילק בין מינו לשאינו מינו אלמא בכל גוונא פסל מתניתין אלא ודאי דכי פליגי ר"נ ורבנן בשאינו מעכב את התקיעה היא יעו"ש.

וראיתי להרב פרי חדש בסי' תקפ"ו סק"ו שכתב ע"ד הר"ן וז"ל ויש לתמוה על הר"ן ז"ל דהיכי מתוקמא מתניתין כר"נ משום דסתמא קתני ותקשה ליה סיפא דמתני' ואם לאו שאינו מעכב את התקיעה כשר והא מתני' סתמא קתני ומשמע אפי' בשאינו מינו

ולדידיה בעינן ג' למעליותא ע"כ. ואשתמיטיתיה ליה דברי הרב לח"מ ז"ל שהקשה מעין זה ע"ד הר"ן ז"ל דנימא דרישא דמתניתין איירי בפרטות בשלא במינו דוקא וסיפא כולל ותירץ דטפי מסתבר לאוקומי רישא כולל מסיפא והשתא הויא כולל בין במינו בין שלא במינו וכו' וסיפא אע"ג דהשתא הוי פרטית אינו דוחק דאית לן למימר אגב רישא נקטיה ע"כ. ועיין בס' מקרא קודש דף ע"א ע"ב יעו"ש.

פרק ב

הלכה ד

נתכון שומע לצאת ידי חובתו ולא נתכון התוקע להוציאו לא יצא ידי חובתו וכו'. כתב הרב המגיד וז"ל ופסק רבינו כר' זירא וכן פסק בעל הלכות גדולות ואני תמה בדברי רבינו שהוא פוסק בפ"ו מהל' חמץ ומצה שאם אכל מצה בלא כוונה כגון שאנסוהו גוים שיצא ידי חובתו ולא מצאתי בזה תירוץ נאות רק שנאמר שרבינו סובר דהא דכפאוהו ואכל מצה אינה תלויה בדין השופר ואולי שהוא סובר שכיון שאין אדם עושה מעשה בתקיעת שופר אלא השמיעה לפיכך צריך כונה משא"כ באכילת מצה ורבה הוא דהשוה דינן לפיכך דקדקו ואמרו שם אלמא קסבר רבה מצות א"צ כוונה ולא דקדקו כן מההיא דכפאוהו ואכל מצה ע"כ.

וראיתי למורה מורינו בס' מקראי קודש דף ע"ג ע"א שכתב וז"ל ומ"ש הרב המגיד ענין אחר הוא דאפילו לרבינו שפסק כר' זירא בשופר במצה דיש מעשה גדול דאכילה פסק כאבוה דשמואל וכו' יעו"ש אשר בזה צדקו דברי הרב ז"ל בליקוטים בס' עץ החיים דף א' ע"ג וז"ל גם קשה לפי מ"ש תלמידי רבינו יונה דבמצוה דליכא מעשה לכו"ע בעי כונה היכי דייקו בפ"ב דברכות היה קורא בתורה אם כיון לבו יצא ש"מ מצוות צריכות כוונה שאני התם דליכא מעשה ומיהו להרה"מ לא קשה די"ל דמ"ש הכל מודים במגילה היינו טעמא משום דבעינן פרסומי ניסא ודלא כמו שהבין הרב לח"מ אבל לסברת תלמידי ר"י ז"ל קשה וצ"ע ע"כ. כנראה דהרה"מ ז"ל אינו מחלק בהכי בין מצוה דאיכא מעשה למצוה דליכא מעשה ואילו בדין שלפנינו חילק בהכי ולפי מה שפירש הרב ז"ל ניחא דלא אמרה הרב המגיד ז"ל אלא במעשה גדול דאכילה והוא כמ"ש הר"ן ז"ל בפ' ראוהו בי"ד וכן דעת התוס' בפ' ערבי פסחים (פסחים דף קט"ו) ד"ה מתקיף ניחא והוא פשוט וכן מה שהקשה עוד לתלמידי ר"י מההיא דהיה קורא בתורה והצריך עיון עיין בס' מקראי קודש שם שכתב וז"ל ויראה דכונת רבינו יונה כמ"ש הרשב"א ז"ל והביאו מרן ב"י ז"ל סי' ס"ג במצוה דיש בה מעשה כיון שעשאה ולא כיון יצא ומצות שהן קבלת מלכות

שמים צריך שיכוין בענין שלא יהרהר בדברים אחרים שאם תלוי במצות צריכות כוונה מה לי פסוק ראשון לשאר ע"כ. ולפי"ז כשתירץ בקורא להגיה היינו טעמא דבעי כונת הענין וטרוד בהגהותיו ואין לו כונת הענין ומשו"ה כתב ר"י כיון שאינו מכוין באמירה ואינו עושה מעשה ולא אמר כיון שאינו מכוין לצאת ע"כ. הרי דפירש לדעת ר"י דהיא היא מה שתירצו בגמ'.

עוד הקשה בס' עץ החיים שם לפי מה שפסק רבינו דמצות צריכות כוונה צריך טעם למה הביאם להנהו אוקמתות שאמרו בגמ' דאינן אלא למאן דאמר מצות אינן צריכות כוונה וכו' יעו"ש. והנה קושיא זאת כבר הקשה אותה הרב תוס' יו"ט ז"ל בפ"ג דסוכה והניחו בצ"ע וכבר ראיתי להרב ז"ל עצמו בס' מקראי קודש דף ע"ז ע"א שהביא דברי הרב תוס' יו"ט וז"ל מי שהגביה ד' מינין יצא ידי חובתו וכו' ונראה טעם הרב תוס' יו"ט מאחר דפסק כמ"ד מצות צריכות כוונה לא הוצרך להביאם ומ"ש בפירוש המשניות קשה וצ"ע עד כאן וי"ל במ"ש תלמידי ר"י פ"ק דברכות דמצות שיש בהם מעשה אינם צריכות כוונה וכמ"ש הרה"מ ז"ל בפ"ב דשופר גבי מצה ה"נ דיש מעשה דנענועין א"צ כוונה עכ"ל. אלא דהא קשה לי במ"ש וכמו שכתב הרה"מ ז"ל וכו' דלפי מ"ש בהל' שופר הנ"ל דברי הרה"מ ז"ל אינן אלא במעשה גדול דאכילה אבל מעשה דלולב מי זה אמר שהוא מעשה גדול. ועוד קשה במ"ש ה"נ במעשה דנענועין א"צ כונה וכו' דהתינח אם עשה נענועין ברם הכא בשהגביהו לחוד אנן קיימין דהא הכי פריך הש"ס בדף מ"ב והא מדאגביה נפק.

עוד הקשה שם בס' עץ החיים וז"ל בש"ס פ"ג דסוכה פרכינן והא מדאגביה נפק ביה ותירצו בשהפכו א"נ כשהוציאו בכלי ואפשר לומר דלישני שנתכון שלא לצאת דלכו"ע לא נפיק וכמ"ש תלמידי ר"י בסוף פ"ק דברכות. והנה הרא"ש ז"ל שם כתב וז"ל וטוב שיברך משיתחיל ליטול הלולב קודם שיטול אתרוג דהיינו עובר לעשייתן א"נ יהפוך אחד מהם עד שיברך כדאמרינן הכא שאינו יוצא אלא דרך גדילתן א"נ יכוין שלא לצאת עד אחר הברכה אע"ג דאמרינן בראש השנה מצות אינן צריכות כוונה הני מילי בסתם אבל במכוין שלא לצאת לא נפיק בעל כרחיה והא דלא משני הכא הכי משום דמיירי באדם שאינו בקי בדיני כונת מצוה דמסתמא מה ששכח והוציא לרה"ר לפי שהיה טרוד לילך אצל בקי ללמוד אבל הא ידע שאין יוצאין בהן אלא דרך גדילתן ע"כ. הרי לך קושית הרב ז"ל ותירוצו ואיך לא זכר ש"ר לדברי הרא"ש הללו הנאמרים שם. והרשב"א ז"ל בחי' פ' היה קורא כתב וז"ל ומפסוק ראשון ואילך אפי' קורא להגיה ממש יצא דהא מכאן ואילך אין צריך כוונה כלל כמ"ש הרמב"ם ז"ל ואפשר דאע"ג דמדרבנן היא כונת

הקריאה מיהא בעינן וכן נראה מדברי הראב"ד ז"ל ע"כ. ואילו בתשובה סי' שמ"ד כתב דבקורא להגיה לא יצא וצריך ישוב.

פרק ז

הלכה יא

עשה לאגודה גימון של כסף וכו' שכל להנאתו אינו חוצץ וכו'. כתב הרב המגיד וז"ל וסובר רבינו שדברי רבא הם שכל מה שהוא לנוי והדור בין קשור עמו בין אינו קשור עמו או שהוא מין במינו אע"פ שאינו נוי לו אינו חוצץ וכו' ע"כ. והתוס' פ' לולב הגזול (סוכה דף ל"ז ע"א) ד"ה כי היכי כתבו וז"ל קסבר רבה מין במינו חוצץ א"נ מספקא ליה והא דאמרינן בבכורות דף ט' גבי חמורה שלא ביכרה וילדה שני זכרים וכו' אמר רב אשי מין במינו [אינו] חוצץ התם הוא דפשיטא לן משום דאיכא מקצת בלא חציצה ואע"ג דהכא נמי הוי חוצץ לאגד ומקצתה בלא חציצה דילמא לידה שאני דאורחייהו של תאומים בהכי יעו"ש וכונתם לומר דכיון דמקצת הרחם בלא חציצה ומאי דחוצץ הוא מין במינו בכה"ג אינו חוצץ אליבא דכו"ע ואמטו להכי הוקשה להם דה"נ גבי לולב מקצתו בלא חציצה ובבכורות דף ט' ד"ה אמר וכו' פירשו הכי להדיא וז"ל הכא מקצתה פנוי איכא למימר טפי מין במינו אינו חוצץ ע"כ. ועיין בס' כפות תמרים שם פ' לולב. ועוד תירצו וז"ל א"נ אחות הויא מין בשאינו מינו טפי מאחיו יעו"ש.

וקשה לי מהא דאמרינן בירושלמי פ' היה נוטל עלה דקתני במתני' וכהן מניח ידו תחתיה וכו' דפריך ואין הדבר כעור ומשני מביא מפה והדר פריך ואינו חוצץ ומשני מביא כהן זקן ואפי' תימא כהן ילד אין יצה"ר מצוי לשעה הביאוהו התוס' שם יעו"ש ומעתה רואה אני שהדברים ק"ו דאם כרכתו אחותו משוינן ליה למין שאינו מינו משום דאינו אחיו ומשו"ה מספקא לן בפ' בהמה המקשה אי הויא חציצה או לא א"כ מאי משני התם דהוי כהן זקן אכתי מידי ספיקא לא נפיק כיון דהוי גרוע מכרכתו אחותו דיד האשה מפסקת בין ידו למנחה וי"ל דהתוס' בבכורות ס"ל דהאי ירושלמי מיירי כשאוחזין הכלי בדופניה והכהן אוחז מתחתיו וכמ"ש התוס' בדבור הנזכר וז"ל ובירושלמי דסוטה משמע קצת דהוי בנגיעה ממש גבי תנופת מנחת סוטה דפריך ואין הדבר כעור מביא מפה ואינו חוצץ מביא כהן זקן ואפי' תימא כהן ילד אין יצה"ר מצוי לשעה ומיהו מצינן למימר דאפי' דזה למטה וזה למעלה מן הכלי פעמים שנוגעים ידו בידה ע"י שמתעסקין עכ"ל הרי דס"ל להתוס' דההיא מתני' דקתני וכהן מניח ידו תחתיה ופירש בירושלמי בכהן זקן היינו דהבעלים אוחזים בדופני הכלי וכהן מניח ידו תחתיה היינו תחת הכלי

ומשו"ה אינו חוצץ וכו' ואינו ענין להההיא דכרכתו.

אשר בזה שכתבו התוס' דירושלמי מיירי שהבעלים אוחזים בדופני הכלי וכהן מתחתיו מתרצת שפיר מה שהקשה ה"ה מהרימ"ט ז"ל בחי' לקידושין דף ל"ו על דבריהם שם שהקשו בד"ה מכניס וז"ל וא"ת והא הויא חציצה וכו' עוד י"ל דה"נ לא מיירי שהכהן מכניס ידו תחת הבעלים ממש דכה"ג הוי חציצה אלא אוחז הכלי מלמטה והבעלים מלמעלה והשתא ליכא חציצה כלל דה"נ אשכחן גבי בכורים יעו"ש והקשה הרב ז"ל ומצאתי בירושלמי בפירקין וכהן מניח ידו תחתיה ואין הדבר כעור וכו' וזה שלא כדברי התוס' יעו"ש. ולפי מ"ש התוס' בפ' לולב הגזול והן הדברים שכתבנו למעלה שפיר הן כדבריהם והם בעצמם הרגישו מהך ירושלמי ותירצו ועתה אמת אגיד שראיתי בס' רוח אליהו בחי' לקידושין שתירץ כן והביא דברי התוס' דמנחות דף ס"א.

וראיתי להרב צאן קדשים שהקשה שם למ"ש התוס' דהבעלים אוחזין בדופני הכלי וז"ל ולפי"ז הדרא קושיא לדוכתא גבי חברים נמי ניעביד הכי וצ"ע עוד כתב ועיין בקידושין שתירצו בענין אחר ונ"ל דמשום קושיא דלעיל גבי חברים נעביד הכי מתרצים ע"כ. וכבר עמד ע"ז הרא"ם בפרשת צו בפסוק ידיו תביאנה ועיין למהרימ"ט בקידושין מה שתירץ לזה והרא"ם ז"ל בפרשת תבא על פסוק ולקח הכהן כתב וז"ל ואי קשיא הא במנחות פ' שני מדות אמרו אין תנופה בחבורין דהיכי ליעביד וכו' ואי כפרש"י וכדמוכח במסכת בכורים מאי חציצה איכא י"ל דהתם דבשלמים מיירי צ"ל שמניח ידו תחת ידו ממש דלגבי שלמים ליכא שפה וה"נ גבי סוטה אבל גבי בכורים דמצינן לאוקומי בשפה ושוליים דליכא חציצה מוקמינן בשפה ושוליים ואפשר שלזה כיון ג"כ בפסוק ידיו תביאנה שאחר שהקשה כמו שהקשה הכא כתב וז"ל וכיון שאין כאן כלי צריך שיהיו החלבים והחזות ביד הבעלים תחילה ואח"כ בא כהן ומשים ידו תחת יד הבעלים ע"כ. ומ"ש הרא"ם וה"נ גבי סוטה אין הכונה לומר דגבי סוטה ליכא שפה ושוליים דהא בריש פרק היה נוטל מוכח להדיא שהיה נוטלן מכפיפה מצרית ונותנן לכלי שרת ובפ"ק דקידושין בדבור הנזכר לעיל כתבו התוס' דמנחת סוטה מיירי דומיא דמנחת בכורים אלא הכונה לומר דה"נ גבי סוטה שמניח ידו תחת יד הבעלים ממש ואפי' דאיכא שפה ושוליים והיינו הטעם משום דיד הבעלים אין קפידא לחציצת יד הכהן ועיין בקרבן אהרן בפרשת צו בפסוק ידיו תביאנה יעו"ש.

פרק ח

הלכה א

או שהיה מאשרה שנעבדה אע"פ שביטלוה וכו'. כתב הרב המגיד ז"ל מ"מ אף בעכו"ם אם מתכוין ישראל לזכות בה הו"ל עבודת אלילים דישראל ואינה בטלה ואם נטל לא יצא וכשאמרו יצא ביום שני ע"כ. וכ"כ התוס' ז"ל פ' לולב הגזול (סוכה דף ל"א) ד"ה באשרה דמשה יעו"ש. והנה הא דאין לה ביטול פי' הסמ"ג לאוין מ"ה דהיינו מדרבנן אבל מדאורייתא יש לה ביטול כל שלא עבדה ישראל בעצמו יעו"ש. וחזי הוית להרב שער המלך ז"ל בפירקין שרצה להוכיח כן מהא דגרסינן פ' ר' ישמעאל [ע"ז] דף נ"ג ע"ב דאיתא התם אמר רב יהודה אמר רב ישראל שזקף לבינה להשתחוות לה ובא גוי להשתחוות לה אסרה ואמרינן עלה מנ"ל דאסרה ומשני כתחילה של ארץ ישראל דכתיב ואשריהם תשרפון באש מכדי ארץ ישראל ירושה היא להם מאבותיהם וכו' ופריך ואי משום הנך דמעיקרא בביטול בעלמא סגי ופירש"י הנך דמעיקרא קודם שניתנה הארץ לאברהם אבינו והשתא אם איתא דעבודת אלילים של עכו"ם שבא ליד ישראל וזכה בה אין לה ביטול מדאורייתא מאי קושיא אימא דמשו"ה כתיב ואשריהם תשרפון באש דכיון שניתנה הארץ לאברהם אבינו ע"ה ולזרעו קנאום והו"ל עבודת אלילים של גוי שבא ליד ישראל שאין לה ביטול אלא ודאי כדאמרן דמדאורייתא יש לה ביטול ומשו"ה פריך שפיר יעו"ש.

ולענ"ד אי לאו דמסתפינא הייתי אומר דאין זה הכרח דהכי פריך ואי משום הנך דמעיקרא בביטול בעלמא סגי ר"ל מיד שנכנסו לארץ קודם שיחזיקו שעדיין לא בא לרשות ישראל אמאי כתיב תגדעון יהא מותר ע"י שיאמרו לגוי לבטל והרי דלאחר כיבוש כתיב תגדעון שכבר זכו בה ישראל וכ"כ הרב בעל לחם סתרים וז"ל וקצת קשה דתניא בפ"ב ישראל שמצא ע"ז בשוק עד שלא בא לרשות ישראל אומר לגוי ומבטלה משבא לרשות ישראל אינו יכול לבטלה וי"ל בדוחק עם מ"ש בפ' הצלמים גידועי עבודת אלילים קודמין לכיבוש ארץ ישראל וע"ז פריך הכא תכף בכניסתם לארץ שעדין לא בא לרשות ישראל אמאי כתיב תגדעון יהא מותר על ידי שיאמרו לגוי לבטל ונהי דאחר כיבוש כתיב תשרפון שכבר זכה בה ישראל עכ"ל. הרי לך להדיא כמ"ש וקושית הגמ' אינו לאחר שבא לרשות ישראל כי אם קודם שיבא לרשותו וא"כ ליכא למשמע מהכא מידי אך מה אעשה שראיתי להריטב"א ז"ל שכתב שם וז"ל וא"ת היכי סגי להו בביטול להני דמעיקרא כיון שזכו בה ישראל קודם ביטול וי"ל דהא אמרינן בפ' הצלמים דישראל שמצא ע"ז קודם ביטול שוב אין לה ביטול ההיא מדרבנן היא מדאורייתא לא אמרינן

שאין לע"ז ביטול אלא כשנעבדה על ידו או שלוחו כך פירש בשם הרמב"ן ז"ל ע"כ והיינו ממש ראיית הרב שער המלך.

עוד כתב הרב ז"ל שם וז"ל ועתה יש להסתפק בדעת רוב מפרשים שכתבו הרב המגיד והתוספות דלכאורה משמע דס"ל דע"ז של גוי שזכה בה הישראל אין לה ביטול מן התורה דאל"כ מאי קשיא להו מדאגבהה קניא ונעשית ע"ז של ישראל כיון דמדאורייתא יש לה ביטול וכו' ואם נאמר דס"ל דכיון דמדאורייתא צריך שיעור בשעת נטילת לולב כדי שיהא מינכר לקיחתה כמ"ש התוס' ומשום דהוי"ל מצוה הבאה בעבירה מכתת שיעוריה ולא מינכר לקיחתה כיון דהשתא לשרפה קאי מכח גזירת רבותינו ז"ל ומשו"ה אינו יוצא בה ידי חובתו דאורייתא וכו' קשה לי טובא מהא דגרסינן פ' הישן (סוכה דף כ"ג) על מתני' דקתני העושה סוכתו על ראש האילן או ע"ג גמל כשרה ואין עולין לה ביו"ט ואמרינן בגמ' מתני' מני ר' מאיר היא דתניא העושה סוכתו ע"ג בהמה ר"מ מכשיר ור' יהודה פוסל מאי טעמא דר"י אמר קרא חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים סוכה הראויה לשבעה ימים קרויה סוכה שאינה ראויה לשבעה אינה סוכה ופרכינן לר"מ ומשני ה"נ מחזא חזי מדאורייתא ורבנן הוא דגזרו בה ופסקו הפוסקים הרי"ף ורבינו והרא"ש כר"מ כיון דמדאורייתא מחזא חזי סוכה הראויה מיקרי וא"כ התם נמי אמאי לא אמרינן כיון שכך דין תורה לפסול סוכה שאינה ראויה לז' א"כ כיון שחז"ל אסרו לעלות לאילן ביו"ט הרי אינה ראויה לשבעה מכח גזירת רז"ל ויהיה פסול מדין תורה וכו' ואיני רואה בהם שום חילוק אפי' כמלא נימא עכ"ל.

ולענ"ד נראה לחלק ולומר דשאני גבי ע"ז דכיון דזה החפץ היה אסור מקודם מדין תורה אלא שע"י ביטול היה מותר ואתו רבנן למימר שיעמוד באיסורו ולא יהני האי ביטול מעתה נמצא דהאי איסור שנתנו חכמים אינו אלא מניעת ההיתר שיעמוד באיסורו כאשר היה בתחילה ולא שנתנו לו חכמים איסור מה שלא היה מאז ומקדם אלא היינו לומר דהאי ביטול שיעשה לא יהני ומשו"ה אזלינן בתר גזירת רז"ל מאחר שכך היה לו כדאמרן אמנם גבי סוכה איסורו שנתנו לו חכמים הוא מה שלא היה עליו מעולם משו"ה אמרינן כיון דמדאורייתא מחזא חזי סוכה הראויה לשבעה מקרי ואף כי מכח גזרת רז"ל אינה ראויה לשבעה כיון דמדאורייתא אין עיקר לאיסור זה משו"ה אמרינן כיון דמדאורייתא מחזא חזי ויש לדחות ודוק.